

De onderneming voerde niettegenstaande den tegenstand van een gedeelte van het personeel, dat bevreesd voor achteruitzetting of ontslag was, het systeem Bedaux in.

Zij deed dit in drie fasen:

- 1e fase: Voorbereiding van de introductie van het systeem;
- 2e „ Introductie van het systeem;
- 3e „ In werking brengen van het systeem.

De moeilijkheden worden verhaald, die overwonnen moesten worden; van de talloze conferenties en persoonlijke onderhouden, die noodig waren, wordt gewag gemaakt en ten slotte wordt onder gebruikmaking van grafiekjes in een aantal punten de ervaring vastgelegd, die werd opgedaan. De belangrijkste wordt uitvoerig toegelicht: Het is onmogelijk iets te bereiken, tenzij de bazen (contre-maîtres) gewonnen zijn. De invoering van het systeem was ten slotte een succes.

(Wordt vervolgd)

C. V.

UIT HET BUITENLAND

Red.: W. BEIJDERWELLEN, J. E. ERDMAN,
CH. HAGEMAN en A. M. VAN RIETSCHOTEN

(Bijdragen en mededeelingen zende men aan den Secretaris der Redactie)

De wettelijke aansprakelijkheid van den Accountant

Tot welke moeilijkheden de wettelijke aansprakelijkheid van accountants in Engeland kan leiden heeft onlangs een uitspraak bewezen, waarbij een accountant tot schadevergoeding werd veroordeeld wegens schade, die indirect het gevolg was van ernstig plichtsverzuim. De accountant had door nalatigheid geen vervalschingen in het kasboek opgemerkt, welke vervalschingen een gezamenlijk bedrag van £ 69 uitmaakten. Na deze kasvervalschingen waren loonbriefjes vervalscht, die geparafeerd waren door employés; de accountant werd voor deze fraude niet aansprakelijk gesteld. Op de laatstgenoemde wijze werd een belangrijk bedrag verduisterd. Nu werd de accountant ook veroordeeld tot vergoeding van dit laatste bedrag, daar, indien hij de eerstgenoemde fraude ontdekt zou hebben, de oneerlijke bediende ontslagen zou zijn geworden en dientengevolge ook de andere verduisteringen niet zouden hebben plaats gevonden.

De redactie van The Accountant stelt aan de hand van deze zaak de volgende vraag: Als een accountant een fraude niet ontdekt en de fraudeur, gesterkt door het gelukken der fraude, het volgende jaar, vóórdat de accountant een verder onderzoek heeft kunnen instellen, een grootere som verduistert, is de accountant dan voor beide fraudes aansprakelijk?

Aangezien voor dit geval nog geen gerechtelijke uitspraak is geweest (het bovenvermelde vonnis had betrekking op verschillende fraudes in eenzelfde jaar) geeft de redactie hierop haar eigen meening, die luidt als volgt: Voor een gewone fout kan de accountant niet aansprakelijk worden gesteld, doch indien de fraude niet werd ontdekt, tengevolge van een ernstig verzuim, dan kunnen wij ons denken, dat een jury ook de verdere gevolgen van het niet ontdekken der fraude in de gevraagde schadevergoeding zal betrekken.

Een voorstel tot verbetering der gepubliceerde Jaarrekeningen ten behoeve van de Amerikaansche Beleggers

In The Accountant van 18 Februari '33 werd een rapport gepubliceerd, uitgebracht door het „Comité van Samenwerking

met de Beurs" van het American Institute of Accountants, waaraan wij de volgende conclusies ontleenen. De belangrijkste punten, welke de Beurs steeds in het oog moet houden en langzamerhand moet trachten te bereiken, zijn:

I. Het beleggend publiek tot het inzicht brengen, dat de Balans van een groote moderne onderneming geen inzicht geeft en wil geven van de waarde der activa en passiva op balansdatum.

II. Het gebruiken van gewijzigde vormen aanmoedigen, die duidelijker dan tot dusver laten zien, op welke basis de verschillende activa zijn gewaardeerd.

III. Den nadruk leggen op het overwegend belang van de Winstrekening, welk belang wordt verklaard door het feit, dat de waarde van een onderneming hoofdzakelijk afhankelijk is van zijn „earning capacity"; deze winstrekening moet zoodanig zijn samengesteld, dat zij een zoo getrouw mogelijk beeld van de winste capaciteit geeft onder de bestaande voorwaarden van het jaar waarop zij betrekking heeft.

IV. Het doen aannemen van zekere algemeen geldende waardeeringsprincipes door de Vennootschappen, wier aandeelen of obligaties officieel worden genoteerd en binnen het raam van deze principes deze Vennootschappen vrij te laten om ondergeschikte waardeeringsmethoden, die voor hun bedrijf als het doelmatigst worden beschouwd, toe te passen, doch:

- a. Aan elke geregistreerde Vennootschap een staat te vragen van de toegepaste waardeeringsmethoden, die door hun Bestuur als bindend werden vastgesteld voor de employés, die met de waardeering zijn belast; deze staat aan de Beurs in te zenden en beschikbaar te stellen voor iederen aandeelhouder op verzoek of tegen betaling eener vergoeding.
- b. De zekerheid te ontvangen, dat de geformuleerde methoden jaar op jaar onveranderd zullen worden toegepast en dat wanneer verandering in de methoden zal worden aangebracht de Beurs en de aandeelhouders zullen worden ingelicht.
- c. Te pogen om een wijziging in den vorm van de accountantsverklaring te brengen, zoodat de accountants specifiek zullen rapporteeren of de betreffende jaarrekening in overeenstemming met de waardeeringsmethoden is opgemaakt, zooals deze door de vennootschap steeds worden toegepast en zooals deze op de aangegeven wijze bekend zijn gemaakt.

Als algemeen geldende principes worden dan genoemd:

1. Niet gerealiseerde winst mag noch direct, noch indirect ten goede der Resultatenrekening komen. Winst wordt als gerealiseerd beschouwd, indien een verkoop in den gewonen gang van zaken is tot stand gekomen, tenzij dat het binnenkomen der vordering dubieus moet worden geacht.
2. „Capital surplus" mag niet worden aangewend om de winstrekening te ontlasten van kosten, die anders ten laste dezer rekening zouden moeten komen (met uitzondering van die gevallen waar met goedkeuring van aandeelhouders een deel van het surplus gebruikt wordt).
3. Het reeds vóór de verkrijging aanwezige surplus van een dochteronderneming maakt geen deel uit van het surplus op de geconsolideerde balans, noch kan een dividend, betaald uit een dergelijk surplus op de winstrekening van de moedermaatschappij voorkomen.
4. Hoewel het misshien in eenige gevallen toelaatbaar is om ingekochte eigen aandelen als een activa op de Balans op te nemen (hetgeen echter moet blijken) mag het dividend op deze aandelen niet als winst op de winstrekening voorkomen.
5. Vorderingen op Directeuren, employés of geaffilieerde

maatschappijen moeten afzonderlijk tot uitdrukking worden gebracht.

De in IVa genoemde staat van toegepaste waardeeringsmethoden kunnen naar gelang de omstandigheden der verschillende maatschappijen varieeren, doch de belangrijkste punten zouden zijn:

Algemeene basis der Jaarrekening.

Of de balans geconsolideerd is en zoo ja, volgens welke regel de vaststelling plaats heeft en hoe de verliezen en winsten van dochtermaatschappijen of gecontroleerde ondernemingen opgenomen worden, die niet in de geconsolideerde jaarrekening zijn begrepen.

Balans.

a. Vastgestelde middelen.

1. Welke posten worden opgenomen (alleen nieuwe of ook vervanging en verbeteringen);
2. of opslagen voor constante kosten, intrest e.d. zijn inbegrepen;
3. op welke bezittingen en op welke basis de afschrijvingen worden vastgesteld;
4. hoe met het verschil tusschen boekwaarde en opbrengst bij verkoop wordt gehandeld;
5. op welke basis activa, die van dochtermaatschappijen zijn overgenomen worden gewaardeerd (tegen kostprijs van de dochtermaatschappij of anders).

b. Voorraden.

De waardeeringsmethode moet gedetailleerd aangegeven worden. De mededeeling „at cost or market, whichever is lower” is niet voldoende te achten. Ter toelichting van deze bepaling wordt gezegd: Het kan voorkomen, dat de kostprijs van fabrikaat wordt opgenomen tegen den werkelijken kostprijs bij een abnormale bezetting of tegen den normalen kostprijs bij een normale bedrijfsdrukke. De kostprijs kan al dan niet intrest of opslagen voor constante kosten inhouden. Marktwaarde kan bruto of netto zijn na aftrek van verkoopkosten. De keus tusschen kost- of marktprijs kan worden gemaakt voor iederen post afzonderlijk of voor het geheel. De staat moet een beschrijving bevatten op welke wijze met de afdeelingwinsten, die in den kostprijs zijn begrepen, wordt gehandeld. Voorts hoe de afschrijvingen van kost- of marktprijs of omgekeerd, in de jaarrekening worden verwerkt. Het kan nml. voorkomen, dat de berekende verliezen op de winstrekening zijn opgenomen en dat de winst voor het volgende jaar op basis van deze verlaagde prijzen wordt vastgesteld. Klaarblijkelijk is dan de gezamenlijke winst over een reeks jaren niet de werkelijke winst voor deze periode.

c. Effecten.

De staat moet aangeven volgens welke regelen de splitsing in courante effecten plaats heeft en hoe gehandeld wordt bij een „holding company” met de aandelen, die in haar bezit of in het bezit van een tot de groep behorende maatschappij zijn.

d. Vorderingen.

Bij maatschappijen, die op afbetalingsvoorwaarden leveren, moet de volledige behandeling dezer posten worden vermeld, met inbegrip van de wijze, waarop voorzieningen zijn getroffen voor de toekomstige incasseering en tot welk bedrag uitgestelde rekeningen in de loopende vorderingen zijn opgenomen.

e. Uitgestelde kosten.

Welke kosten hiertoe behooren en op welke wijze zij worden afgeschreven.

f. Schulden.

De staat moet vermelden hoe gehandeld wordt met nog niet afgeloopen verplichtingen zooals, claims voor schadevergoeding, nog niet vastgestelde belastingen enz.

g. Reserves.

Aangegeven moet worden volgens welke regelen deze rekeningen resp. worden belast en gecrediteerd. Het is van belang te weten of verliezen en onkosten op deze rekeningen worden afgeschreven en of deze reserves geheel of gedeeltelijk op andere wijze zijn ontstaan dan door winstinhoudingen.

Winstrekening.

Deze rekening moet afzonderlijk vermelden:

- a. bedrijfswinst;
- b. afschrijvingen voor zoover niet begrepen onder a, in welk geval het bedrag afzonderlijk tot uitdrukking moet worden gebracht;
- c. winsten van gecontroleerde maatschappijen;
- d. overige winsten;
- e. betaalde intrest;
- f. belastingen;
- g. buitengewone kosten.

Het aandeel in onverdeelde winsten of verliezen van gecontroleerde maatschappijen moet worden vermeld in een noot of op andere wijze. Stock-dividenden, die in het credit der Winstrekening zijn opgenomen moeten afzonderlijk worden vermeld onder opgave van de basis waarop deze zijn gewaardeerd.

CH. H.

BOEKBEOORDEELINGEN

Inkomen en Vermogen en hun beteekenis voor de welvaart door *M. J. H. Smeets* (176 blz.).

Een belangrijk onderwerp heeft de heer *Smeets* zich gekozen voor het proefschrift, waarop hij 3 Oct. 1932 aan de Nijmeegsche Universiteit tot doctor in de Rechtsgeleerdheid is gepromoveerd. Belangrijk en niet zonder perikelen. Immers hoe algemeener de begrippen zijn, hoe meer plaats er komt voor meeningsverschil door hun toenemende vaagheid. Zoo is het mogelijk, dat iemand een zeer goed jurist is en toch tamelijk onbeholpen zich voelt, wanneer hij zou willen doorgronden, wat nu precies dat recht is, met welks uitingen en toepassingen hij dagelijks heeft te maken. Zoo is het met zooveel, wat de een van den ander min of meer gedachteloos overneemt, met geld, met kapitaal, met overbevolking, met inkomen en vermogen. De massa denkt weinig en is gemakkelijk met een *woord* te vangen. Maar een woord, een term is niets dan uiterlijkheid, de harmonie van het woord is een schijn, gelijk een goochelaar schijn suggereert voor wezen. Het etiket staat achter bij den inhoud der flesch. Wie nu zich gaat bezinnen op den inhoud, opent daarmee de deur voor meeningsverschil, daaraan is geen ontkomen. De woorden krijgen diepte en kleur door de begrippen, die zij benoemen, maar over de vorming en begrenzing van de begrippen zelve zal altijd strijd bestaan. Groei van de wetenschap is niets dan groei van begrippen en den oogst kan men